

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงการใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดในด้าน วัตถุประสงค์ ประเภท เนื้อหา ปริมาณ ตลอดจนปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 392 คน

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วยคำถาม 3 ชนิด คือ ชนิดกำหนดคำตอบให้ (คำถามชนิดปลายปิด) ชนิดเติมคำหรือข้อความอย่างสั้น ๆ (คำถามชนิดปลายเปิด) และชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดและข้อเสนอแนะ สาระของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัว
- ตอนที่ 2 ความสนใจในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด
- ตอนที่ 3 สภาพการใช้ทรัพยากรห้องสมุด
- ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามนี้ได้ใช้ทดสอบกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) และนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ครู อาจารย์ และผู้บริหารของโรงเรียนต่าง ๆ ในการช่วยแจกแบบสอบถามและเก็บคืนในระยะเวลา 2 สัปดาห์ คือระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ - 8 มีนาคม 2531 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 392 ชุด และได้รับคืนมา 373 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.15 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 392 คน ซึ่งได้จากการคำนวณจากตารางการกำหนดกลุ่มประชากร (ประคอง กรรณสูต 2525: 13) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 18,560 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากคำถามชนิดกำหนดให้ตอบ (คำถามชนิดปลายปิด) ได้นำมาจำแนกตามชั้นปี และแผนการเรียนแล้วนำเสนอคำตอบเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = อัตราส่วนร้อยละ

f = จำนวนผู้ตอบคำถามแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลที่ได้จากคำถามชนิดเติมคำหรือข้อความสั้น ๆ (คำถามชนิดปลายเปิด) ได้สรุปประเด็นที่สำคัญเป็นหัวข้อ

ข้อมูลที่ได้จากคำถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่าได้นำมาจำแนกตามชั้นปี และแผนการเรียนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อของแบบสอบถามทุกชุด
2. ความถี่ (f) ของแต่ละช่วงด้วยน้ำหนักคะแนนประจำข้อ (x) ที่กำหนดคือ

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคำตอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

x = คะแนน

N = จำนวนทั้งหมดของผู้ที่ตอบแต่ละข้อ

4. ศึกษาหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

4.6 - 5.0 มากที่สุด

3.6 - 4.5 มาก

2.6 - 3.5 ปานกลาง

1.6 - 2.5 น้อย

1.0 - 1.5 น้อยที่สุด

5. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ
โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

x = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)²

เมื่อคำนวณค่าต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว นำเสนอข้อมูล โดยจัดทำตารางแสดงผลการวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอในรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 แล้วสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมในการวิจัยและเขียนรายงาน การวิจัยในบทสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย